

**UCHWAŁA NR VIII/36/24
RADY MIEJSKIEJ W DRAWNIE**

z dnia 26 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 w Gminie Drawno**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 w Gminie Drawno stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drawna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady

Aleksander Dementiew

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 w Gminie Drawno

I. Wprowadzenie

Niezmienne od końca lat 90. XX wieku najczęściej spożywanym alkoholem w Polsce jest piwo, które od początku lat dwutysięcznych stanowi już ponad połowę całości wypijanego w Polsce alkoholu. Wcześniej, tj. do 1998 roku, to wyroby spirytusowe stanowiły główne źródło wypijanego w Polsce alkoholu etylowego. Wyniki ogólnopolskiego badania przeprowadzonego w 2020 roku na próbie populacji generalnej wskazują, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem ponad 80% respondentów spożywało przynajmniej jeden rodzaj alkoholu, 19,2% zadeklarowało, że nie piło w ogóle, a co trzeci badany (36,4%) przyznał się do zakupu alkoholu w małych opakowaniach tzw. małek. Spożywanie alkoholu jest niemal trzykrotnie częstsze u mężczyzn niż kobiet (średnia 106 dni vs 37 dni), którzy częściej sięgają po piwo i napoje spirytusowe w porównaniu z kobietami, które dwukrotnie częściej niż mężczyźni piją wino. Ponadto rozpowszechnienie abstynencji jest znacznie wyższe wśród kobiet (26,5%) niż u mężczyzn (12,6%). Alkohol pozostaje najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej; sięgano po nią częściej niż po papierosy czy narkotyki.

Badania ogólnopolskie przeprowadzone w latach 2018–2019 wskazują, że odsetek osób spożywających alkohol znacznie przewyższa odsetek osób używających narkotyków, co jest tendencją obserwowaną nie tylko w Polsce, ale także we wszystkich innych badanych krajach europejskich. W Polsce odsetek osób w populacji ogólnej (grupa wiekowa 15-64 lata), które miały kontakt z narkotykami w ciągu ostatniego roku, jest prawie piętnastokrotnie niższy od odsetka osób mających kontakt z alkoholem. Najbardziej rozpowszechnionym w użyciu narkotykiem są marihuana i haszysz. Według ostatniego badania prowadzonego jeszcze przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i Kantar Polska z 2018 roku, marihuana była najczęściej używanym narkotykiem w populacji generalnej, z odsetkiem 12,1%. Badania CBOS z 2021 roku wskazały, że 36,2% uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych przyznało się do używania marihuany lub haszyszu kiedykolwiek w życiu. Ecstasy jest jednym z najbardziej popularnych środków używanych wśród subkultur rozrywkowych i w

środowiskach imprezowych. W Polsce odnotowujemy stosunkowo niskie wskaźniki używania ecstasy w populacji ogólnej – 0,3% w grupie wiekowej 15-64 lata i 0,5% w grupie młodych dorosłych.¹

W 2019 roku osoby grające w czasie ostatnich 12 miesięcy na pieniądze stanowiły 37,1% populacji osób w wieku powyżej 15. roku życia. Spośród wszystkich grających, 32,8% Polaków gra bez ryzyka powstania problemów, 2,7% charakteryzuje się niskim poziomem ryzyka uzależnienia, 0,9% – poziomem umiarkowanym i tyle samo (0,9%) gra na pieniądze w sposób wysoce ryzykowny (zagrożenie patologicznym hazardem). Liczbę Polaków w wieku 15+ uprawiających obecnie patologiczny hazard szacuje się na ok. 27 tys. osób. Warto także zwrócić uwagę, że trzy czwarte Polaków w wieku powyżej 15. roku życia deklaruje korzystanie z Internetu. Przeważająca większość korzystających z sieci (98,0%) to przeciętni użytkownicy, niemający w codziennym życiu problemów w związku z korzystaniem z Internetu. 30 Raport 2023 Problem z uzależnieniem od Internetu (wymienne bywa stosowane określenie „problemowe użytkowanie Internetu – PUI”) dotyczy obecnie 0,03% badanej populacji, co stanowi 0,04% korzystających z sieci. Zagrożonych uzależnieniem od Internetu jest 1,4% ogółu badanych, co stanowi 1,9% korzystających z Internetu. W liczbach bezwzględnych jest to – szacunkowo – ok. 465 000 osób. Zagrożeni uzależnieniem lub już uzależnieni rekrutują się głównie spośród osób poniżej 25. roku życia, przy czym najbardziej zagrożeni są niepełnoletni. W badaniach CBOS w 2019 roku¹ po raz pierwszy uwzględniona została kwestia kontaktu małych dzieci z Internetem poprzez blok pytań adresowanych do rodziców bądź opiekunów dzieci w wieku 1–5 lat. Z deklaracji rodziców wynika, że z urządzeń mobilnych korzysta jedna trzecia dzieci między 12. a 23. miesiącem życia i blisko dwie trzecie dzieci mających od 2 do 5 lat. Wśród najmłodszych dzieci średni czas spędzany w ciągu dnia z mobilnym ekranem wynosi 44 minuty, a wśród starszych – 49 minut. Najwięcej badanych mających dzieci poniżej 6. roku życia wykorzystuje urządzenia mobilne do zajęcia czasu nudzącym się podopiecznym. Rzadziej stosuje się je po to, aby dzieci uspokoić, a jeszcze rzadziej, by je za coś nagrodzić lub skłonić do zjedzenia posiłku.²

Podstawą działań określonych w programie są m.in. dane zebrane z Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Drawnie, Ośrodka Terapii Uzależnień „Zmiana” w Choszczynie, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Drawnie, Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia Stanomino, Informacji o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Drawno za rok 2023 Komendy Powiatowej Policji w Choszczynie oraz audytu przeprowadzonego w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w gminie Drawno.

W Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w Drawnie w okresie od 01.10.2023 r. do 30.09.2024 r. terapeuta udzielił łącznie 76 konsultacji, radca prawny 46 usług, psycholog dla dorosłych 30 porad natomiast psycholog dla dzieci 36 porad. W Ośrodku Terapii Uzależnień „Zmiana” w Choszczynie w

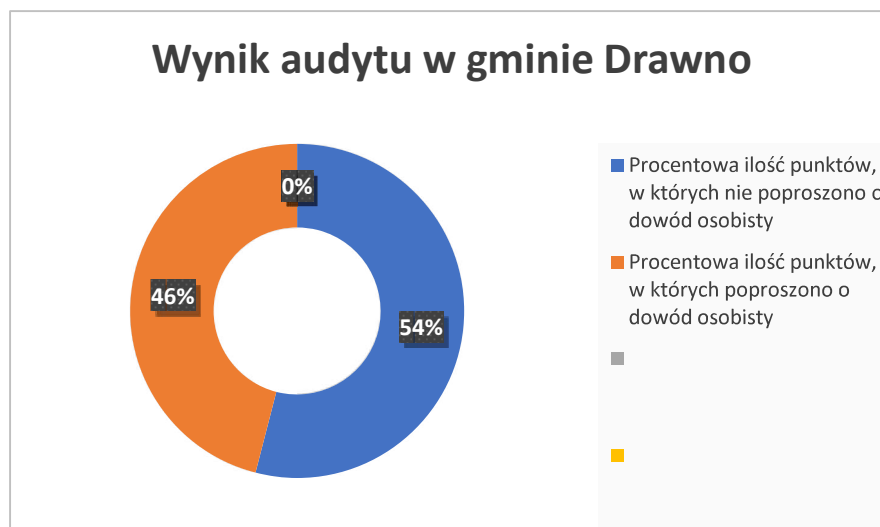
¹ Serwis informacyjny Uzależnienia Nr 2/2024

² Raport 2023. Uzależnienia w Polsce.

2023 r. udzielono mieszkańcom gminy Drawno 274 świadczeń w tym: porad diagnostycznych w liczbie 11, porad kolejnych w liczbie 98, sesji psychoterapii indywidualnej w liczbie 165. Natomiast w WOTUW Stanomino w latach 2021-2024 łącznie 22 osoby z terenu miasta i gminy Drawno podjęły leczenie stacjonarne.

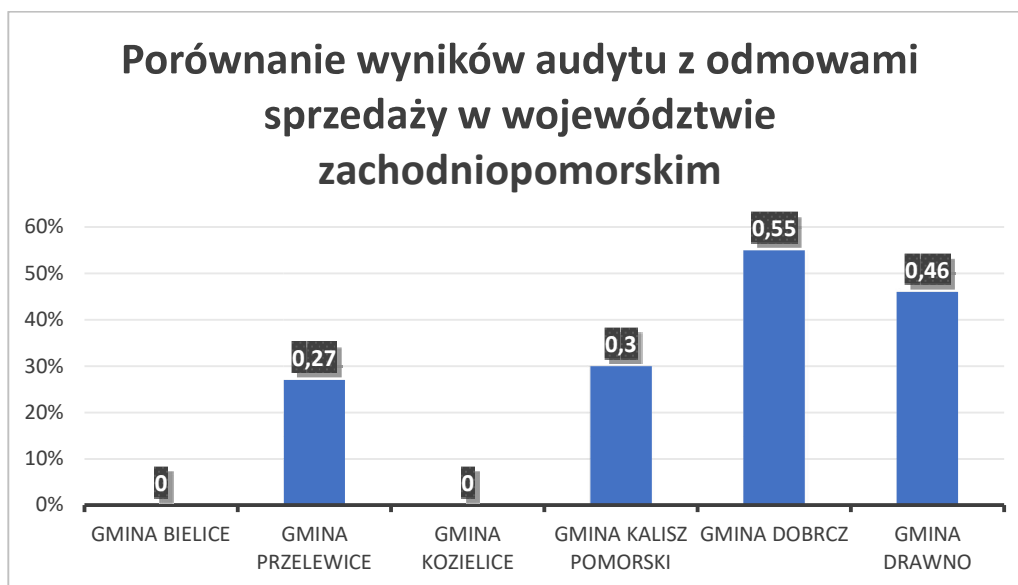
Na terenie gminy Drawno w 2023 r. ujawniono 50 przypadków spożywania alkoholu w miejscach publicznych (art. 43 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). W porównaniu do 2022 r. ujawniono o 40 przypadków mniej. Na terenie powiatu choszczeńskiego w roku 2023 r. w kategorii przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wszczęto 56 postępowań. W tej kategorii nie odnotowano nieletnich sprawców przestępstw. Na terenie gminy Drawno nie odnotowano również ani jednego sprawcy przestępstwa. Do Zespołu Interdyscyplinarnego w Drawnie w 2023 r. wpłynęło 7 Niebieski Kart (tyle samo co w 2022 r.), zaś do dnia 30-09-2024 r. wpłynęło 6 Niebieskich Kart.

W kwietniu 2024 r. firma zewnętrzna przeprowadziła na terenie Gminy Drawno terenowe szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych wraz ze sprawdzeniem potencjalnej dostępności alkoholu dla osób niepełnoletnich w ramach programu „2S”. Celem zadania było ograniczenie naruszeń prawa w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim, a także zwiększenie liczby sprzedawców, którzy potwierdzają wiek młodo wyglądających klientów. Badaniem objętym zostało 13 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Z powyższego wykresu wynika, iż 54 % sprzedawców nie sprawdzało dowodu osobistego w przypadku zakupu alkoholu przez osobą, która może być niepełnoletnia, natomiast 46 % punktów to zrobiła, co jest akceptowalnym wynikiem, jak na skalę Polski, ale potwierdza jak ważne są cykliczne kontrole i szkolenia w Gminie Drawno, aby stale zwiększać wiedzę sprzedawców.

Wyniki w Gminie Drawno na tle wybranych kilku miast i gmin o podobnej wielkości lub z sąsiedztwa w województwie zachodniopomorskim.

II. Zadania i sposób ich realizacji

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) (uchylony)
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Na terenie gminy Drawno ww. zadania będą realizowane między innymi w następujący sposób:

L.p.	Działanie	Sposób realizacji	Termin realizacji
1	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień	1. ABC Profilaktyki 2. Warsztaty dla dzieci i młodzieży 3. Rozprowadzanie na terenie gminy materiałów informacyjno-edukacyjnych t.j. ulotek, plakatów, broszur 4. Opracowanie materiałów na stronę internetową MGOPS Drawno	styczeń – czerwiec cały rok
2.	Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania	1. Przeprowadzenie badań ankietowych	cały rok

	poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu)		
3	Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień	1. Szkolenia członków Komisji 2. Szkolenie pracowników Ośrodka Zmiana w Choszczynie 3. Przekazywanie materiałów edukacyjnych (książki, filmy, broszury)	cały rok
4	Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego	1. Prowadzenie w Szkole Podstawowej w Drawnie programów rekomendowanych.	styczeń – czerwiec wrzesień – grudzień
5	Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo- -wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin	1. Dofinansowanie Placówki Wsparcia Dziennego „Koniczynka” 2. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego, w którym dyżur pełni psycholog dziecięcy	cały rok
6	Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie; rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii	Prowadzenie Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego, w którym dyżur pełni terapeuta, radca prawny i psycholog	cały rok
7	Leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich	1. Prowadzenie programu „Rozwinąć skrzydła 2025” w Ośrodku Terapii Uzależnień „Zmiana” w Choszczynie dla mieszkańców gminy Drawno. 2. Dofinansowanie remontu i adaptacji placówki SPZOZ WOTUW Stanomino w celu dostosowania warunków materialnych i lokalowych do prowadzenia terapii.	cały rok

8	Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych	1.Przeprowadzenie szkolenia dla właścicieli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych 2. Kontrola punktów sprzedaży	cały rok
9	Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP	1. Prowadzenie bazy danych placówek leczenia uzależnień 2. Warsztaty dla młodzieży	cały rok styczeń – czerwiec wrzesień – grudzień
10	Upowszechnienie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych	1. Rozprowadzanie na terenie gminy materiałów informacyjno-edukacyjnych t.j. ulotek, plakatów, broszur. 2.Opracowanie materiałów na stronę internetową MGOPS Drawno	cały rok

III. Podmioty realizujące

1. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drawnie
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawnie
3. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Drawnie
4. Zespół Interdyscyplinarny w Drawnie
5. Ośrodek Terapii Uzależnienia „Zmiana” w Choszczynie
6. Placówka Wsparcia Dziennego „Koniczynka” w Drawnie

IV. Źródła finansowania

Finansową podstawę realizacji Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 w Gminie Drawno stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych uzyskane w bieżącym roku kalendarzowym zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

V. Wynagrodzenie członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drawnie

1. Ustala się wynagrodzenie dla członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym roku kalendarzowym za:
 - a) udział w posiedzeniu Komisji,
 - b) przeprowadzenie lustracji punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 wypłacane jest na podstawie listy obecności.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 w gminie Drawno” stanowią przepisy art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.).

W/w przepisy nakazują uchwalenie przez radę gminy programu w celu realizacji zadań o których mowa w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zadań określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii.

Termin ważności dotychczas obowiązującego programu upływa z dniem 31.12.2024 r. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 w gminie Drawno jest kontynuacją przedsięwzięć w obszarze profilaktyki zainicjowanych na terenie Gminy Drawno, systematycznie i konsekwentnie realizowanych w latach poprzednich. Uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. W programie ujęte zostały również działania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Został on opracowany zgodnie z obowiązkowymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Drawno, co pozwoli na zajęcie się problemem uzależnień w sposób zorganizowany i kompleksowy.

W związku z powyższym uchwalenie gminnego programu przez Radę Miejską w Drawnie jest zasadne.